

دفتر اعتبار بخشی و حاکمیت بالینی
دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد
بیمارستان سیدالشهداء (ع) فارسان

بمفlet آموزشی

انواع هپاتیت

راه انتقال و پیشگیری از آن

هپاتیت چیست ؟

کلمه هپاتیت (Hepatitis) به معنای التهاب کبد است. بسیاری از عوامل (از جمله داروها) می‌توانند این التهاب را ایجاد کنند اما به طور کلی، شایع‌ترین علت ایجاد هپاتیت در سراسر دنیا، «ویروس»ها هستند. هپاتیت یک بیماری عفونی شایع است که میلیونها نفر در سراسر جهان به آن آلوده شده اند تخمین زده می‌شود که دو میلیارد نفر در سراسر جهان شواهدی از عفونت را با آزمایش خون نشان دهند، بطور متوسط ناقلین هپاتیت در ایران ۳ درصد برآورد می‌شوند. طبق تعریف، اگر هپاتیت کمتر از ۶ ماه طول بکشد آن را «هپاتیت حاد» و اگر بیشتر از آن به طول بینجامد آن را «هپاتیت مزمن» می‌گویند.

علائم بیماری هپاتیت :

علائم اولیه هپاتیت حاد ویروسی عبارتند از: احساس ناراحتی، خستگی، بی‌اشتهایی، تهوع، استفراغ، درد عضلانی، سردرد و یک تب خفیف. حتی گاهی این بیماری در ابتدا خود را با علائم سرماخوردگی نشان می‌دهد. افراد سیگاری مبتلا به هپاتیت حاد غالباً نسبت به سیگار تنفر پیدا می‌کنند. بعد از این دوره چند روزه «یرقان» یا «زردی» ایجاد می‌شود. معمولاً همزمان با ایجاد زردی، حال عمومی بیمار بهبود یافته و حتی تب او قطع می‌شود. اما در واقع بیماری بهبود نیافته، بلکه عوارض آن آشکار می‌شود.

تشخیص بیماری :

اندازه گیری آنزیمهای کبدی روش تشخیصی مناسبی برای تعیین علت زردی (هپاتیت یا سایر علل

مثل سنگ کیسه صفرا و کبدی تخریب شده و آنزیمهای موجود در این سلولها به مقدار زیادی وارد خون می‌شوند. بالا رفتن سطح این آنزیمها در خون، نشان دهنده «هپاتیت» است.

هپاتیتها چه فرقی با هم دارند؟

در بسیاری از موارد، ممکن است ابتلا به هپاتیت با ایجاد زردی همراه نباشد. به این ترتیب شخص ممکن است هیچ‌گاه متوجه بیماری خود نشود. در واقع، آنچه هپاتیت را به یک بیماری خطرناک تبدیل می‌کند، دو عارضه‌ای است که ممکن است برای هر بیماری پیش بیاید:

1- هپاتیت برق آسا: یک درصد از بیماران

مبتلا به هپاتیت حاد ویروسی به طور ناگهانی و در عرض چند روز، در واقع کبد خود را از دست می‌دهند. این آسیب، غیر قابل برگشت است و در این حالت، بیمار نیاز به پیوند کبد خواهد داشت.

2- هپاتیت مزمن: غیر از هپاتیت A که

تقریباً در هیچ موردی به صورت مزمن در نمی‌آید، سایر انواع هپاتیتها می‌توانند مزمن شوند. سرانجام هپاتیت مزمن، نارسایی کبد است و مثل هپاتیت حاد، تقریباً هیچ درمان قطعی برای آن وجود ندارد. گذشته از این، بعضی مبتلایان به هپاتیت، اگر چه ظاهراً بهبود می‌یابند اما به صورت «ناقل مزمن» در می‌آیند. این افراد، خود مشکلی ندارند اما آلوده کننده جامعه و اطرافیان به حساب می‌آیند.

هپاتیت مزمن تقریباً در پنج درصد از مبتلایان به هپاتیت B ایجاد می‌شود. اما این عارضه بیش از 40٪ مبتلایان به هپاتیت C مشاهده می‌شود. ضمن این که آلودگی به ویروس هپاتیت C، احتمال مبتلا شدن به سرطان کبد را هم افزایش می‌دهد. به این ترتیب باید گفت هپاتیت C خطرناک‌ترین نوع هپاتیت است

. در بیمار مبتلا به هپاتیت، سلول‌های .. می باشد

راه انتقال :

از بین انواع هپاتیت های ویروسی شناخته شده هپاتیت نوع A و E از طریق آب و غذای آلوده منتقل می شوند **راه های عمده سرایت سایر انواع هپاتیت عبارتند از :**

- 1- تزریق خون و فرآورده های آلوده آن
- 2- استفاده از سرنگ های مشترک ، بخصوص در بین معتادان تزریقی
- 3- بکار بردن ابزار و وسایل آلوده (تیغ ریش تراش ، وسایل تاتو ، خالکوبی و ...)
- 4- انتقال از مادر آلوده به جنین
- 5- تماس جنسی با افراد آلوده

شایع ترین راه انتقال هپاتیت C، تزریق خون آلوده است و تا قبل از این که خون های اهدایی از نظر آلودگی به هپاتیت C غربالگری شوند، افراد بسیاری از این طریق به هپاتیت C مبتلا می شدند. اگر چه امروزه در همه جای دنیا، خون ها را از نظر آلودگی به ویروس های هپاتیت نوع B, C و همین طور HIV (ویروس ایدز) آزمایش می کنند، اما نباید فراموش کرد که هپاتیت فقط از طریق تزریق خون یا فرآورده های خونی منتقل نمی شود. بلکه تمام مایعات بدن یک فرد مبتلا به هپاتیت آلوده است و تماس با این مایعات می تواند به راحتی هر فردی را مبتلا کند

آیا میدانید در سطح جهان هپاتیت های ویروسی یکی از ۵ عامل عفونی مرگ زودرس انسان می باشد و هر سال حداقل یک میلیون نفر در اثر ابتلا به آن می میرند .

راه های پیشگیری :

آسانترین راه پیشگیری از بیماری هپاتیت رعایت نکات بهداشتی و در مورد هپاتیت B علاوه بر آن واکسیناسیون به موقع کودکان بر علیه بیماری است . فراموش نکنیم که فعلاً تنها راه پیشگیری از هپاتیت نوع C، «مراقبت های رفتاری» است.

شایعترین راه انتقال هپاتیت C , B سرنگ آلوده می باشد .